

У випадку якщо надана фінансова гарантія виявляється недостатньою для забезпечення сплати суми митного боргу, суб'єкт режиму має право надати додаткову фінансову гарантію або замінити раніше надану фінансову гарантію новою.

Після зняття з контролю операції режиму спільного транзиту митниця відправлення невідкладно, не пізніше двох годин, повідомляє митницю гарантії про зняття з контролю операції режиму спільного транзиту. Таким чином, митним органом, відповідальним за здійснення контролю погашення митного боргу, є митниця гарантії.

Список використаної літератури:

1. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
2. Про режим загального транзиту і введення національної електронної транзитної системи: Закон України від 12.09.2019 р. № 78-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 41. – Ст. 232.

Ключові слова: гарантії, митний борг, митні платежі, митні органи, митниця гарантії, транзит.

Ключевые слова: гарантии, таможенный долг, таможенные платежи, таможенные органы, таможня гарантии, транзит.

Key words: guarantees, customs debt, customs payments, customs authorities, customs guarantees, transit.

КАРПЕНКО ГАННА ЛЕОНІДІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ОСОБЛИВОСТІ МИТНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Митна юрисдикція займає особливе місце в структурі державної юрисдикції. Це місце обумовлюється багатьма факторами, головними з яких є підстави застосування юрисдикційних заходів, по-друге, тим, що ці підстави визначаються як нормами українського законодавства, так і нормами міжнародного права. По-третє, особливою групою державних органів, їх компетенцією, порядком взаємодії з міжнародними організаціями та органами, а також іншими факторами. Вивчення значення митної юрисдикції України сприятиме розробці нових законодавчих актів, спрямованих на підвищення ефективності цього виду державної діяльності.

Розрізняється юрисдикція держави та юрисдикція міжнародна. Юрисдикція держави поділяється на територіальну та особисту (національну). Юрисдикція територіальна зумовлюється суверенністю влади держави в межах її території, де вона має абсолютну юрисдикцію, за

винятком випадків, коли відповідними міжнародними угодами не передбачається інше. Особиста (національна) юрисдикція держави поширюється на своїх громадян, які перебувають за межами її території (напр., у відкритому морі, в Антарктиці, в космічному просторі) [1].

Тлумачення терміну юрисдикція, треба доповнити ще і тим, що юрисдикція стосується і кола питань, що відносяться до ведення міжнародної спільноти: держав, їх об'єднань та міжнародних організацій та установ.

З набуттям самостійності України значно зростає роль митного права, митної справи та митної політики України. У зв'язку з чим об'єктивно з'являється необхідність в новому виді державної юрисдикції. Митна справа не зводиться тільки до примусу, вона, насамперед, стосується контролю держави за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України, що обумовлює застосування інших заходів, форм та методів держави. Тому сукупність усіх особливостей державної діяльності щодо здійснення митної політики та митної справи передбачає появу ще одного виду державної юрисдикції – митної юрисдикції. Характеризуючи цей напрямок держави, слід звернути увагу на деякі фактори, що слугують підставою для цього висновку.

Слід відмітити особливість сфери дії митної юрисдикції. Вона визначена у ст. 9 Митного кодексу України «Митна територія України» [2]. В ній вказано, що сфера дії митної юрисдикції – це територія України, зайнята сушею, територіальне море, внутрішні води і повітряний простір, а також території вільних митних зон, штучні острови, установки і споруди, створені у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України.

Сфера дії митної юрисдикції може змінюватися відносно одного й того ж об'єкту. Так, наприклад, на судні, що плаває під прапором України у відкритому морі (тобто за межами кордону України), діє режим митної юрисдикції нашої держави. Але, відповідно до ст. 21 Конвенції ООН по морському праву 1982 року, коли це судно знаходиться у прибережних водах іншої держави, то воно підпадає під юрисдикцію цієї держави, в той же час інші види юрисдикційної діяльності України (кримінальна, цивільна, адміністративна тощо) продовжують свою дію.

Правове підґрунтя митної юрисдикції можна поділити на міжнародні акти та внутрішні нормативні акти. Серед перших слід відмітити Конвенцію ВОТ «Спеціальні вимоги щодо заходів на кордоні», по-друге, Конвенції ВМО, Міжнародна конвенція про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства, по-третє, Міжнародні угоди та Протоколи між Україною та іншими державами. До числа внутрішньої правової бази слід віднести Митний кодекс України та інші Кодекси України, а також значна кількість відомих актів (Державної митної служби України, Міністерства фінансів України та інших).

Це обумовлює в свою чергу і значну кількість органів, що здійснюють митну юрисдикцію. З одного боку це міжнародні органи (Інтерпол, Європол, СОТ тощо), з іншого – це національні органи (Державна фіска-

льна служба України, СБУ, Прикордонна служба України). По-третє, це органи та службові особи прикордонних держав, що здійснюють спільну юрисдикційну діяльність. Окрім цього, слід відмітити право іноземних держав (з дозволу компетентних органів України) здійснювати юрисдикційну діяльність на території України. Тому митна юрисдикція має свої специфічні особливості, розгляд та вивчення яких, повинно значно підвищити її роль у захисті суверенітету України, зміцненні економіки та фінансової незалежності держави, а також суттєво вплинути на захист прав та економічних свобод громадян України.

Список використаної літератури:

1. Дружков П.С. О понятии и видах юрисдикции. «Вопросы государства и права». Томск, 1974.
2. Митний кодекс України, 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

Ключові слова: юрисдикція, митна юрисдикція, види, сфера діяльності, правова підстава митної юрисдикції.

Ключевые слова: юрисдикция, таможенная юрисдикция, виды, сфера деятельности, правовые основания таможенной юрисдикции.

Key words: jurisdiction, custom jurisdiction, kinds, sphere of activity of custom jurisdiction, legal foundations of custom jurisdiction.

ДАВИДЕНКО ЛЕОНІД МИКОЛАЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри загально-правових дисциплін Черкаського факультету,
кандидат юридичних наук, доцент*

ДО ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ МОРСЬКИХ ПРОСТОРІВ УКРАЇНИ

На сучасному етапі становлення України особливого значення набуває фактор утвердження її як морської держави, виходячи з просторових та геофізичних особливостей, місця та ролі у глобальній та регіональній системі міжнародних відносин [1, с. 1]. Внаслідок окупації та незаконної анексії Автономної Республіки Крим Російською Федерацією виникло нагальне питання забезпечення правового режиму окупованих морських просторів, зокрема внутрішніх морських вод та територіального моря, континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони України. Вирішення цієї проблеми має ґрунтуватися на узагальненні та порівнянні відповідних міжнародних стандартів, національного законодавства, політики України та держави-агресора стосовно морських просторів Чорноморського басейну [2, с. 121].

Відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»